

Betænkning

over forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje.

(Afgivet af udvalget den 13. marts 1970).

Udvalget, der har behandlet lovforslaget i 4 møder, har modtaget skriftlige henvendelser fra Bymæssige Kommuner, De Samvirkende Kommunalforeninger i Danmark, Den Danske Købstadforening, Dansk Skovforening og Københavns magistrat. Disse henvendelser samt de af udvalget fra ministeren for offentlige arbejder indhentede kommentarer hertil er optrykt som bilag til betænkningen.

Lovforslaget er en genfremsættelse af et lovforslag, der blev fremsat den 27. november 1968. Under udvalgsbehandlingen blev der rejst spørgsmål om at indskrænke grundernes forpligtelser og i højere grad end forudsat i lovforslaget at påregne vintervedligeholdelsen og renholdelsen af vejene udført ved kommunal foranstaltning. På baggrund heraf var nye forhandlinger mellem ministeren for offentlige arbejder, de kommunale organisationer samt Københavns og Frederiksberg kommuner ønskelige, hvilke medførte, at lovforslaget ikke kunne færdigbehandles i folketingsåret 1968-69.

Det fremgår af bemærkningerne til det nu foreliggende lovforslag, at de ovennævnte forhandlinger har fundet sted i sommeren 1969, og at man ved genfremsættelsen har foretaget en udvidelse af kommunernes forpligtelser på grundlag af de under den tidligere udvalgsbehandling fremsatte synspunkter, og at dette er sket med tilslutning af de kommunale organisationer. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der også i øvrigt er taget hensyn til de under udvalgsbehandlingen i folketingsåret 1968-69 fremsatte synspunkter.

Udvalget kan tilslutte sig de foretagne ændringer. Man skal i denne forbindelse til-

lige udtrykke tilfredshed med, at finansministeren har fremsat forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. De hidtil gældende regler om „afsmittende moms“ kunne medføre, at kommunerne vil undlade at gøre brug af bestemmelserne i lovforslagets kapitel 6 om vejbestyrelsens (kommunalbestyrelsens) udførelse af grundejernes forpligtelser. Disse betænkeligheder vil, efter gennemførelsen af forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven, ikke længere foreligge for vejbestyrelsen. Udvalget finder, at grundejernes forpligtelser i mange tilfælde, med fordel vil kunne udføres af vejbestyrelsen efter reglerne i kapitel 6.

Det fremgår af ministerens udtalelser ved lovforslagets fremsættelse, at Københavns kommune fortsat ønsker, at lovforslagets bestemmelser ikke skal omfatte denne kommune, men at ministeren stadig må være af den opfattelse, at der ikke er grundlag for at foreslå nogen særbestemmelse for Københavns kommune. Københavns magistrat har i en henvendelse til udvalget fremført det nævnte standpunkt.

Et flertal (udvalget med undtagelse af Helge von Rosen, Arne Larsen og Børge Schmidt) skal i tilslutning hertil udtale, at der heller ikke efter flertallets opfattelse er tilstrækkeligt grundlag for en særbestemmelse.

Et mindretal (Helge von Rosen, Arne Larsen og Børge Schmidt) beklager, at der ikke er taget hensyn til de af Københavns kommune fremførte synspunkter.

De herudover af Københavns magistrat fremførte synspunkter såvel som de synspunkter, der er gjort gældende af de oven-

nævnte organisationer, er blevet indgående drøftet i udvalget. *Flertallet* må imidlertid være enig med ministeren i de vurderinger, der fremgår af ministerens kommentarer til henvendelserne, hvorom der henvises til betænkningens bilagsmateriale.

Mindretallet beklager også i forbindelse hermed, at der ikke er taget hensyn til de af Københavns kommune fremførte synspunkter.

De kommunale organisationer har over for udvalget, jfr. bilag 1, peget på nødvendigheden af en klarlægning af de erstatningsretlige problemer, lovforslaget efter organisationernes opfattelse rejser. Som det fremgår af bilag 2, vil lovforslaget efter ministerens opfattelse ikke ændre de erstatningsretlige regler, som må lægges til grund ved bedømmelsen af spørgsmål om kommunernes erstatningspligt i forbindelse med de af lovforslaget omfattede foranstaltninger, hvilket synspunkt udvalget kan tiltræde.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for offentlige arbejder stillede ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Ændringsforslag.

Til § 5.

Af ministeren for offentlige arbejder, tiltrådt af udvalget:

1) I § 5, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

„Gangtunneler og gangbroer betragtes ikke som fortovs- eller stiareal.“

Til § 9.

2) Som nyt stk. 3 indsættes:

„Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på veje i private skove, der er åbne for almenheden for færdsel og ophold i

medfør af § 55, stk. 2, i lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ved en korrekturfejl er sætningen udgået af lovforslaget. Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger vedrørende § 5, stk. 2.

Til nr. 2.

Bestemmelsen er indsat på foranledning af Dansk Skovforening, der har givet udtryk for ængstelse for, at bestemmelsen i naturfredningslovens § 55, stk. 2, vil kunne give anledning til, at der pålægges ejere af private skove urimelige snerydningspligter m. v.

Efter denne bestemmelse er private skove på 5 ha eller derover, hvortil der fører offentlig vej eller sti, eller hvortil der i øvrigt er adgang på lovlig måde, åbne for almenheden for færdsel og ophold efter nærmere angivne regler, herunder at færdsel kun må ske til fods og kun på eksisterende veje.

Foreningen har derfor henstillet, at disse skove udtrykkeligt undtages fra bestemmelsen i forslaget § 9 om skovveje m. v.

Som nævnt i bemærkningerne til § 9 forudsættes denne bestemmelse ikke bragt i anvendelse blot for at tilgodese almenhedens rekreative interesse i, at skovveje m. v. kan befærdes hele året uanset føret, men kun i tilfælde, hvor der er knyttet en væsentlig færdselsmæssig interesse til benyttelse af vejene.

Da der kun i ganske ekstraordinære tilfælde vil kunne tænkes at foreligge en så væsentlig færdselsmæssig interesse, at den kan begrunde et krav fra en kommunalbestyrelse om rydning m. v. af en skovvej, der kun er åben for færdsel til fods, er det skønnet ubetænkeligt helt at undtage disse veje fra forskriften i § 9, stk. 1.

Chr. R. Christensen.

Mads Eg Damgaard.

Stæhr Johansen.

Fanger.

Holmberg.

A. Chr. Andersen.

Kofoed,
formand.

Amtoft,
næstformand.

Helge von Rosen.

Skovmand.

Ejner Nielsen.

Gorrsen.

Ove Hansen.

Horn.

Otto Mørch.

Børge Schmidt.

Arne Larsen.

Bilag 1.

BYMÆSSIGE KOMMUNER

DE SAMVIRKENDE KOMMUNALFORENINGER I DANMARK

DEN DANSKE KØBSTADFORENING

Den 5. december 1969.

Den 8. oktober 1969 fremsatte ministeren for offentlige arbejder forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje. Dette lovforslag svarer stort set til det den 27. november 1968 for folketinget fremsatte tilsvarende lovforslag, som ikke blev gennemført, idet der dog er sket forskellige ændringer under hensyn til de spørgsmål, der under udvalgsbehandlingen af det sidst omtalte lovforslag blev rejst vedr. indskrænkninger i grundejernes forpligtelser gennem en øget kommunal indsats vedr. vintervedligeholdelse og renholdelse af vejene.

Idet man om de kommunale sammenslutningers indstilling til lovforslaget som sådan henviser til den i kopi vedlagte skrivelse af 13. februar 1969 til det da nedsatte folketingsudvalg, kan det oplyses, at de 3 nævnte kommunale sammenslutninger for så vidt er indforstået med, at bestemmelsen i § 5, stk. 2, i det i 1968 fremlagte lovforslag udgår. Det var imidlertid som fremhævet over for ministeriet for offentlige arbejder ved et møde den 20. august 1969 en forudsætning for denne tilslutning, at der blev foretaget en grundig undersøgelse af de erstatningsretlige problemer, som lovforslaget efter de kommunale sammenslutningers opfattelse rejser. Det fremgår af ministerens forelæggelsestale vedr. det nævnte lovforslag, at ministeren ikke har fundet en sådan undersøgelse påkrævet. Ministeren har i denne forbindelse henvist til, at det allerede under den nuværende retstilstand på dette område er sådan, at kommunen, som på andre områder, handler under ansvar, således at domstolene trækker grænserne for eventuelle

erstatningsforpligtelser, og at det nu forelagte lovforslag ikke medfører ændringer heri.

De 3 ovennævnte kommunale sammenslutninger finder det utilfredsstillende, at man ved afgørelsen af disse spørgsmål skal forlade sig på domstolenes grænsedragning for eventuelle erstatningsforpligtelser.

Erstatningsproblemet er efter de kommunale sammenslutningers opfattelse i forbindelse med det forelagte lovforslag særdeles kompliceret.

Ved ulykker på veje, hvis sædvanlige sikkerhed er forringet på grund af sne og is etc., har der naturligvis altid måttet foretages en ganske særlig ansvarsbedømmelse af trafikanternes adfærd, ligesom der hidtil har været en ret stram erstatningspraksis med hensyn til grundejernes ansvar for forsvarligt udført snerydning og glatføreanstaltninger i øvrigt. Såvel trafikantansvaret som grundejeransvaret har dog kunnet forenes med de almindelige erstatningsprincipper, hvorefter eventuelt ansvar normalt forudsætter fejl eller forsømmelse.

Når der som i det nu forelagte lovforslag foreslås en udvidelse af kommunernes forpligtelser og de heraf følgende indskrænkninger af grundejernes forpligtelser og til lige en mulighed for, at kommunerne mod betaling kan overtage de resterende grundejerforpligtelser, er det efter de kommunale sammenslutningers opfattelse klart, at der sker en forskydning af ansvarsgrundlaget, således at trafikantansvaret stadig vil hvile på culpagrundsætningen, medens den rydnings- og grusningspligtiges ansvar i virke-

ligheden vil blive en slags objektivt ansvar, medmindre der som af de kommunale sammenslutninger nævnt i skrivelse af 13. februar 1969 i loven eller i den af folketingsudvalget afgivne betænkning ganske klart udtales, at kommunernes erstatningsansvar ikke forøges ved gennemførelse af loven. Det er en kendsgerning, at der ved kommunernes overtagelse af vinterforanstaltninger vedr. rengøring af fortove ikke vil være mulighed for at få udført de pågældende foranstaltninger blot nogenlunde samtidig for hele kommunens område, medens det hittidige grundejeransvar har hvilet på en forudsætning om, at disse foranstaltninger måtte være udført efter en vis ganske kort tids forløb efter snefald, isslag el. lign.

De kommunale sammenslutninger frygter, at disse forhold vil give anledning til tendenser hos domstolene i retning af at pålægge vedkommende renholdelsespligtige

kommune ansvar, selv om der ikke vil kunne påvises fejl og forsømmelser, heller ikke med hensyn til kapaciteten af det mandskab og materiel, der anvendes.

Et objektivt ansvar af denne karakter — der i øvrigt giver ganske særlige problemer med hensyn til dækning af ansvarsrisikoen gennem forsikring — bør efter de kommunale sammenslutningers opfattelse ikke introduceres gennem en speciallov som det her forelagte lovforslag. De pågældende ansvarsproblemer bør efter sammenslutningernes opfattelse undersøges i en langt bredere sammenhæng, nemlig som led i en undersøgelse af det offentliges erstatningsansvar som sådan.

I øvrigt henvises der til det i skrivelse af 13. februar 1969 til det da siddende folketingsudvalg om det da fremlagte lovforslag anførte.

A. Daugaard.

P. Fenneberg.

Henning Rasmussen.

Folketingets udvalg vedrørende forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje.

Underbilag.

Kopi.

BYMÆSSIGE KOMMUNER

**DE SAMVIRKENDE KOMMUNALFORENINGER
I DANMARK**

DEN DANSKE KØBSTADFORENING

Den 13. februar 1969.

I anledning af det af ministeren for offentlige arbejder den 27. november 1968 fremsatte forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af vejene skal de underskrevne foreninger herved tillade sig at fremsætte følgende bemærkninger:

1. Foreningerne skal ikke udtale sig afgørende mod, at der ved gennemførelsen af en lov i overensstemmelse med det foreliggende lovforslag tilvejebringes en kodifikation af gældende bestemmelser og praksis med hensyn til vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, selv om der efter udkastet er tale om en udvidelse af kommunens forpligtelser. Både med hensyn til snerydning, glatføreforanstaltninger og renholdelse er bykommunernes forpligtelser således udvidet derved, at muligheden for efter forhandling med politiet at bestemme, at de tilgrænsende ejendommers ejere skal overtage forpligtelserne, generelt er begrænset til fortovene, mindre befærdede offentlige vejes samlede færdselsareal og offentlige stier. Efter de hidtidige regler omfattede grundejerforpligtelsen færdselsarealet på samtlige offentlige veje. Endvidere har der ikke hidtil udtrykkelig været fastslået nogen forpligtelse for vejbestyrelserne til at træffe foranstaltninger mod glat føre på de offentlige veje, når bortses fra den forpligtelse, der følger af vejbestyrelsernes almindelige forpligtelse til at holde vejene i farbar og forsvarlig stand.

For denne udvidelse af kommunernes forpligtelser bør det efter foreningernes opfattelse være en afgørende forudsætning, at kommunernes erstatningsansvar ikke for-

øges udover, hvad der er gældende praksis, og at denne forudsætning udtales klart i selve loven eller i den af folketingsudvalget afgivne betænkning om lovforslaget. Man skal i denne forbindelse endvidere — i tilslutning til en af Frederiksberg kommunalbestyrelse overfor ministeriet for offentlige arbejder fremsat udtalelse om lovforslaget — foreslå, at det enten i selve lovteksten eller i den af udvalget afgivne betænkning bliver fastslået, at politiet ikke skal kunne modsætte sig kommunalbestyrelsens afgørelse af, hvilke af de i § 5, stk. 1 og stk. 2, nævnte forpligtelser til at foretage snerydning og træffe glatføreforanstaltninger der skal pålægges grundejerne, og endvidere at disse forpligtelser skal være uafhængige af hinanden og særskilt skal kunne pålægges grundejerne ved de enkelte veje eller vejstrækninger.

2. I henhold til lovforslagets § 5, stk. 6, og § 7, stk. 4, kan kommunerne overtage grundejernes forpligtelser henholdsvis vedrørende fortove ved offentlige veje og mindre befærdede offentlige vejes færdselsareal og vedrørende private fællesveje og stier. Kommunal service af denne art har allerede været indført i mange kommuner, og foreningerne har principielt ikke noget at indvende imod, at der ved de foreslåede bestemmelser indføres lovhjemmel for, at kommunerne kan betinge sig godtgørelse herfor af grundejerne. Man finder dog, at også disse vinterforanstaltninger bør indgå i de samlede planer for snerydning etc., som kommunerne kan lægge i henhold til lovforslagets § 2, stk. 2, og § 3, stk. 2, og at det på samme

måde som anført under pkt. 1 ovenfor må gælde, at der ikke kan ske nogen udvidelse af kommunernes erstatningsansvar ved ydelsen af denne service for grundejerne, ligesom der ikke i henhold til lovforslagets § 19 bør være mulighed for at pålægge kommunerne bødeansvar i de tilfælde, hvor kommunen i henhold til §§ 5 og 7 påtager sig grundejernes forpligtelse. Foreningerne skal derfor foreslå, at disse begrænsninger i kommunens overtagelse af grundejernes forpligtelser udtrykkeligt fastslås i lovteksten.

3. Som følge af den stedfundne mekanisering og brug af salt m.v. er trafikanter som regel bedst tjent med, at snerydning m. m. udføres af offentlige vejvæsener. Det er imidlertid regnskabsmæssigt vanskeligt at holde en skarp grænse imellem udgifter til rydning på offentlige veje og udgifter til næsten samtidig udført hjælp eller service på private fællesveje, hvor hurtig maskinrydning har almen trafikalt betydning. Det foreslås derfor, at der efter § 7, stk. 4, tilføjes en bestemmelse af f. eks. følgende indhold:

„Hvis kommunalbestyrelsen, i Københavns kommune magistraten, påtager sig

snerydning m. m. på private fællesvejes kørebener uden godtgørelse fra grundejerne, kan de hertil afholdte udgifter medregnes i kommunens refusionsberettigede vejudgifter“.

Hvis dette forslag tiltrædes, må en lignende bestemmelse formentlig indføres efter § 8, stk. 3.

4. I forbindelse med den foreslåede adgang for kommunerne til at overtage grundejernes forpligtelse mod godtgørelse skal foreningerne endvidere henlede opmærksomheden på, at en udnyttelse af denne hjemmel efter tolddepartementets nuværende fortolkning af merværdiafgiftslovens afsmitningsregler vil kunne medføre, at hele den pågældende kommunes virksomhed på vejområdet bliver MOMS-pligtig. Man har med henblik på dette forhold, som kan medføre, at en teknisk rigtig løsning af opgaven med hensyn til vinterforanstaltninger vedrørende veje ikke bliver gennemført, tilsendt det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende forslag til lov om ændring i lov om almindelig omsætningsafgift eksemplarer af nærværende henvendelse.

P. Fenneberg.

Henning Rasmussen.

A. Daugaard.

Folketingets udvalg vedrørende forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje:

Bilag 2.

Spørgsmål 1:

Har ministeren bemærkninger at gøre til vedlagte skrivelse af 5. december 1969 fra Bymæssige Kommuner, De Samvirkende Kommunalforeninger i Danmark og Den Danske Købstadforening?

Svar:

De kommunale organisationer har i skrivelse af 5. december 1969 til folketingsudvalget peget på, at det var en forudsætning for organisationernes tilslutning til, at det i forrige folketingsår fremsatte forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje blev genfremsat i indeværende folketingsår i ændret udformning — hvorved grundejerforpligtelserne blev begrænset og de kommunale forpligtelser tilsvarende udvidet — at der forinden genfremsættelsen blev foretaget en grundig undersøgelse af de erstatningsretlige problemer, som lovforslaget efter organisationernes opfattelse rejser.

Det skal hertil bemærkes:

Ved min fremsættelse af lovforslaget omtalte jeg de kommunale organisationers synspunkt med hensyn til det erstatningsretlige ansvar og gav udtryk for, at jeg ikke fandt det påkrævet at gøre problemerne i forbindelse hermed til genstand for nærmere undersøgelse før genfremsættelsen. Jeg henviste herved til, at kommunerne også under den nuværende retstilstand på dette område som på andre områder handler under ansvar, således at domstolene trækker grænserne for eventuelle erstatningsforpligtelser, og nævnte, at der efter min formening ikke ved lovforslaget skete nogen principiel ændring i dette forhold.

Såvel med hensyn til vejbestyrelsernes forpligtelser til snerydning som til foranstaltninger mod glat føre og renholdelse af offentlige veje og stier er det udtrykkeligt

foreskrevet i forslaget (§§ 2-4), at det er vejbestyrelsen, der bestemmer foranstaltningernes omfang og rækkefølge, og at de nærmere retningslinjer fastsættes af vejbestyrelsen efter forhandling med politiet.

Formuleringen svarer i princippet til formuleringen af den gældende bestemmelse i vejbestyrelseslovens § 53, som foreslås ophævet ved lovforslaget.

Med hensyn til denne bestemmelse udtalte det til behandling af forslag til vejbestyrelseslov nedsatte folketingsudvalg (Folketingstidende B: 1956-57, sp. 236), at udvalget var nået til enighed med ministeren om følgende affattelse af vejbestyrelseslovens § 53: „Vejbestyrelserne bestemmer, på hvilke strækninger og i hvilket omfang der vil være at træffe foranstaltninger mod glat føre på de offentlige vejes kørebaner“.

Baggrunden for udvalgets overvejelser var, at der af De samvirkende Sognerådsforeninger og Foreningen Bymæssige Kommuner var udtrykt betænkelighed ved den omhandlede bestemmelse — herunder navnlig bestemmelsens stk. 2, der gav ministeren for offentlige arbejder hjemmel til i et cirkulære at udarbejde vejledende bestemmelser om grusning m. v. på de offentlige vejes kørebaner — jfr. nærværende lovforslags § 15 og bemærkningerne hertil — ligesom Frederiksberg kommunalbestyrelse havde henstillet, at bestemmelserne affattedes således, at kommuner, der træffer rimelige foranstaltninger med hensyn til grusning af kørebaner, ikke som følge af bestemmelserne får ansvar for ulykker, der indtræffer på kørebanen i glat føre.

Udvalgets begrundelse for at bibeholde den foreslåede bestemmelse i § 53, stk. 1, var, at bestemmelsen, der overlader det til vejbestyrelsen at træffe bestemmelse om, på hvilke strækninger og i hvilket omfang

Bilag til bet. o. lovf. om vintervedligeholdelse m. v. af veje.

der vil være at foretage grusning, tværtimod at forøge risikoen for erstatningsansvar for kommunerne netop principielt udelukkede domstolene fra at skønne over disse forhold.

Bestemmelsens stk. 2 udgik derimod under folketingsbehandlingen med den motivering, at eventuelle vejledende regler om glatføreforanstaltninger ikke burde kunne opfattes som retsregler, jfr. bemærkningerne til nærværende lovforslags § 15.

Forud for gennemførelsen af bestemmelsen i vejbestyrelseslovens § 53 var der — som nævnt i folketingsudvalgets betænkning — tegn på, at domstolene var på vej til at statuere en egentlig grusningspligt for vejbestyrelserne. Udvalget henviste herved til landsretsdommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1952/1065, som stadig må tillægges betydning.

Dommen omhandler et tilfælde, hvor en cyklist kom til skade på en glat kørebane i Århus, hvor grundejerne ikke havde grusningspligt. Det statueredes ved landsrettens dom, at det i kraft af kommunens almindelige forpligtelse til at holde dens veje og gader i farbar og forsvarlig stand måtte påhvile kommunen i glat føre at lade foretage fornøden grusning af de til offentlig færdsel bestemte kørebaneer i det omfang, hvori sådan grusning ikke iværksættes af grundejerne. På baggrund af de fremkomne oplysninger om de grusnings- og snerydningsforanstaltninger, der var foretaget af kommunen på uheldsdagen og de foregående dage, herunder at den glatte kørebane på uheldsstedet kunne være fremkaldt af færdslen samme dag, og at kommunen næppe havde været bekendt med forholdene på stedet på et sådant tidspunkt, at den kunne have foretaget grusning inden uheldets indtræden, fandt landsretten det ikke godtgjort, at der fra kommunens side var udvist en til erstatning forpligtende forsømmelighed i varetagelsen af grusningspligten.

Der har — ministeriet for offentlige arbejder bekendt — ikke været principielle domme om spørgsmålet efter vejbestyrelseslovens ikrafttræden i 1957, og det må kunne antages, at der efter gennemførelsen af § 53 ikke vil kunne pålægges kommunerne ansvar i videre omfang end angivet i den omhandlede dom, hvor det accepteres, at kommunen må have lejlighed til et rimeligt

skøn over, i hvilket omfang foranstaltningerne skal gennemføres.

Den foreslåede formulering af §§ 2-4 til sigter at opretholde den nuværende retstilstand på dette område.

Den omstændighed, at der ved lovforslagets § 15 er foreslået tillagt ministeren for offentlige arbejder bemyndigelse til at udfærdige vejledende retningslinjer for snerydning og foranstaltninger mod glat føre, finder jeg ikke ændrer dette forhold, idet — som også fremhævet i bemærkningerne til forslaget — retningslinjerne ikke forudsættes at skulle angive bindende normer for foranstaltningernes udførelse, men at skulle indeholde vejledning af teknisk-organisatorisk art.

Jeg kan derfor fortsat henholde mig til mine bemærkninger ved forslaget fremsættelse og i tilslutning hertil i anledning af den af de kommunale organisationer udtalte frygt fremhæve, at det selvsagt ikke er tanken at pålægge vejbestyrelserne et objektivt ansvar på dette område, men tværtimod at fastholde de almindelige erstatningsretlige principper, hvorefter ansvarspådragelse forudsætter fejl eller forsømmelse (culpa), jfr. den foran citerede landsretsdom.

For så vidt kommunerne efter aftale med grundejerne overtager disses forpligtelser til snerydning m. v. — jfr. forslaget § 10 — må det antages, at kommunerne herved også påtager sig ansvaret for eventuelle følger af forsømmelser med hensyn til foranstaltningernes gennemførelse, i samme omfang som grundejerne ville kunne gøres ansvarlige, og det kan næppe antages, at kommunerne vil kunne fraskrive sig dette ansvar.

Den i forslaget §§ 2-4 indeholdte begrænsning af vejbestyrelsernes forpligtelser i forhold til offentlige veje og stier — hvorefter vejbestyrelsen bestemmer foranstaltningernes omfang og rækkefølge — gælder ikke i tilfælde af, at kommunerne påtager sig grundejernes forpligtelser efter § 10.

Såfremt kommunerne derfor nærer betænkelighed ved muligheden for at ifalde erstatningsansvar ved overtagelse af grundejerforpligtelser, må alternativet for kommunerne være enten en forsikringsordning — der i givet fald vil kunne kræves finansieret af grundejerne — eller undladelse af at udføre foranstaltningerne for grundejerne.

Bilag 3.

KØBENHAVNS MAGISTRAT

4. afdeling

Den 19. november 1969.

Ministeren for offentlige arbejder har den 8. oktober 1969 fremsat forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje. Forslaget er stort set identisk med det den 27. november 1968 fremsatte tilsvarende forslag, dog med en ændring i § 5, der giver det en for Københavns kommune forværret udformning.

Magistraten beklager, at der i det fremsatte forslag ikke er indeholdt den herfra ønskede bestemmelse om, at loven, hvis forslaget vedtages, ikke skal gælde for København (og Frederiksberg).

Magistraten skal henvise til sin skrivelse af 11. marts 1969 til det i anledning af lovforslag af 27. november 1968 nedsatte folketingsudvalg og til den i denne skrivelse fremsatte argumentation for, at loven ønskes gennemført uden gyldighed for København. Endvidere henvises til det ved foretræde i nævnte folketingsudvalg den 8. april 1969 afleverede notat.

I sin forelæggelsestale har ministeren udtalt, at han fortsat mener, at der ikke er grundlag for at foreslå nogen særbestemmelse for Københavns kommune. Hertil skal magistraten anføre, at det, som det for Københavns kommune drejer sig om, naturligvis ikke er et teoretisk ønske om for enhver pris at have en særstilling, men om at have regler, som det er muligt at praktisere.

Københavns kommune er ganske enig i, at der kun bør være afvigende lovbestemmelser for en eller flere kommuner, når der er en uomtvistelig grund til at have særbestemmelser, og det mener man altså, at der er i det foreliggende tilfælde for Københavns kommune og måske også for andre, som dog selv bør tale deres sag.

I skrivelsen af 11. marts 1969 og notatet

af 8. april 1969 er der redegjort for, at der efter magistratens opfattelse — og magistraten mener som den, der har ansvaret for gadernes tilstand i Københavns kommune, at kunne udtale sig med den største saglige vægt — ikke er mulighed for at efterleve de krav, som den foreslåede lov vil stille. Endvidere er der redegjort for, at der i reglerne i den for København gældende politivedtægt er grundlag for en praktisk arbejdsfordeling mellem grundejere og kommune, og at kommunen ved størst mulig service udfører de nødvendige arbejder angående vintervedligeholdelse m. m. — og det fremgår også, at i det omfang, hvori nye muligheder måtte muliggøre det, kan og vil kommunen udvide sin service.

Magistraten har gjort borgerrepræsentationen bekendt med skrivelsen af 31. oktober 1968 til ministeriet for offentlige arbejder m. m. om, at kommunen ønskede en tilføjelse om, at loven ikke skulle gælde for København. Magistraten erindrede desuden om, at politivedtægten for København af 21. november 1967 forud for justitsministeriets endelige godkendelse blev meget grundigt behandlet i borgerrepræsentationen, og at kommunalbestyrelsen under denne behandling fastholdt den hidtidige forpligtelse for grundejerne.

Sagen blev henvist til det af borgerrepræsentationen nedsatte byplan- og trafikudvalg bl. a. med henblik på fremskaffelse af flere oplysninger til støtte for den af magistraten indtagne stilling, og den er drøftet i dette udvalg, men behandlingen er ikke afsluttet. Det kan dog oplyses, at udvalgets formand i et møde den 26. august 1969, hvor borgmesteren redegjorde for et i ministeriet for offentlige arbejder, vejdirektoratet, af-

holdt møde, bemærkede, at udvalget var enigt om at tilslutte sig magistratens synspunkter.

Til anskueliggørelse af, hvor store opgaverne er — og derved af de rent praktiske spørgsmål om, hvorvidt og hvorledes de skal kunne løses — skal man erindre om, at magistraten i besvarelse til ministeriet for offentlige arbejder den 28. marts 1969 af det af folketingets daværende udvalg stillede spørgsmål om, hvad det økonomisk for Københavns kommune betyder at blive inddraget under loven, oplyste, at der ville være tale om en merudgift for Københavns kommune på brutto ca. 18 mill. kr. årligt (med refusion i henhold til den ændrede vejtilskudslov af udgifterne til såvel snerydning m. m. som renholdelse netto ca. 13,5 mill. kr. Ydes der ikke refusion til renholdelse, bliver kommunens udgift netto ca. 16,5 mill. kr.). Der er herved set bort fra engangsudgifterne. I skrivelsen af 28. marts 1969 er anført, at disse tal er afgivet på basis af gennemsnitstal efter indvundne erfaringer og med al den usikkerhed, der fremgår af den nærmere redegørelse for, hvorledes man har beregnet udgifterne. Endvidere er der regnet med en forringelse af snerydningsstandarden, og der er regnet med fuld udnyttelse af

den adgang, der i lovforslag af 27. november 1968, § 5, stk. 1, er givet til at pålægge ejerne af ejendomme ved mere befærdede offentlige gader at foretage de omhandlede foranstaltninger på fortov og i stk. 2 til at pålægge ejerne af ejendomme ved mindre befærdede offentlige gader at foretage de omhandlede foranstaltninger for hele færdselsarealet.

Når den sidstnævnte bestemmelse i § 5, stk. 2, ikke er gentaget i lovforslaget af 8. oktober 1969, medfører dette skønmæssigt, at udgifterne for kommunen vil stige med ca. 12 mill. kr., sådan at udgifterne bliver i alt ca. 30 mill. kr. (med fradrag af refusion, dog ikke for renholdelsesudgifterne, fås netto ca. 27,5 mill. kr.).

Som foran angivet anføres disse tal for at vise størrelsesordenen af det arbejde, der skal udføres, og det personale, der skal beskæftiges.

Når borgerrepræsentationens byplan- og trafikudvalg har afgivet sin betænkning, skal denne blive fremsendt til folketingsudvalget, og magistraten skal tillade sig at anmode om, at folketingsudvalget afventer byplan- og trafikudvalgets betænkning, således at denne kan indgå i folketingsudvalgets overvejelser.

A. Wassard Jørgensen.

/ Sverre Børring.

Folketingets udvalg angående vintervedligeholdelse af veje.

Bilag 4.

Ad spørgsmål 2.

Har ministeren bemærkninger at gøre til vedlagte skrivelse af 19. november 1969 (bilag nr. 4) fra Københavns magistrat?

I den omhandlede skrivelse redegør Københavns magistrat for, hvad det økonomisk vil betyde for Københavns kommune at blive inddraget under loven om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, og anslår de samlede *merudgifter* for kommunen til snerydning, glatføreanstaltninger og renholdelse på offentlige vejes kørebaner til 30 mill. kr. om året, eller en *nettomerudgift* for kommunen — efter fradrag af refusion — på 27,5 mill. kr. årlig.

Ved min fremsættelse af lovforslaget gav jeg udtryk for, at forslagets gennemførelse ville påføre de kommunale myndigheder øgede udgifter til vintervedligeholdelse af de offentlige veje, i første række i byerne og de bymæssige bebyggelser, bl. a. som følge af begrænsningen af grundejerforpligtelserne. Jeg nævnte endvidere, at det var vanskeligt at skønne over merudgiften, da kommunerne under den nuværende ordning i betydeligt omfang havde udført mere, end de var forpligtet til, men at jeg — hvis jeg skulle forsøge at skønne — ville anslå, at merudgiften for Københavns og Frederiksberg kommuner, købstadkommunerne og de større bymæssige kommuner på årsbasis ville være af størrelsesordenen 30-40 mill. kr., hvoraf omkring 30 pct. ville falde på staten i kraft af refusionsordningen.

Skønnet er baseret på regnskabstal for udgifterne til snerydning og glatføreanstaltninger efter den nugældende ordning — meddelt i forbindelse med anmeldelse af udgifterne til refusion efter vejtilskudsloven i finansåret 1966-67 — i Københavns og Frederiksberg kommuner, samtlige købstæder samt de 42 største bymæssige kommuner, i alt et samlet vejnet på 9.000 km.

Den samlede anmeldte udgift udgjorde i dette finansår 24.312.000 kr., heraf Københavns kommune 7.079.000 kr. Hertil kommer et beløb til indkøb af maskiner samt andel i vejmandsudgifter, skønsmæssigt anslået til 3,7 mill. kr., således at de samlede udgifter anslås til størrelsesordenen 28 mill. kr.

I beløbet indgår de udgifter, som kommunerne kulancemæssigt under den nuværende ordning — navnlig med hensyn til de stærkere trafikerede vejes kørebaner — har afholdt til rydning og glatføreanstaltninger, uanset at forpligtelsen kunne pålægges grundejerne.

Fra en del kommuner er indhentet oplysning om den gennemsnitlige årlige udgift til snerydning og glatføreanstaltninger på kørebaner. Frederiksberg kommune anslår gennemsnitsudgiften (over en 5-årig periode indtil 1966-67) til 23.000 kr. pr. km, medens Gentofte kommune anslår gennemsnitsudgiften (over en 3-årig periode, omregnet til 1968-priser) til 10.000 kr. pr. km, i begge tilfælde inklusive ret betydelige udgifter til bortkørsel af sne. Århus kommune har anslået den årlige gennemsnitsudgift til 7.500 kr. pr. km.

Ved den skønsmæssige beregning har man ment at kunne anse det sidstnævnte tal som nogenlunde realistisk gennemsnits-tal for landet som helhed, og man kommer herved til en samlet årlig gennemsnitsudgift til snerydning og glatføreanstaltninger på det forannævnte offentlige vejnet på ca. 9.000 km på 67,5 mill. kr., eller en merudgift i forhold til de for 1966-67 anslåede udgifter (28 mill. kr.) på 39,5 mill. kr.

Der er herved ikke taget hensyn til, at udgiften til snerydning og glatføreanstaltninger på mindre befærdede offentlige veje — skønsmæssigt halvdelen af det nævnte vejnet på 9.000 km — antagelig vil være mindre end Århustallet på 7.500 kr.

pr. km, der i det væsentlige er baseret på udgiften vedrørende hovedfærdselsårer.

Til den fornævnte merudgift på 39,5 mill. kr. må lægges merudgiften til renholdelse af vejene. Det er ikke muligt med nogen sikkerhed at anslå denne merudgift, men den kan dog næppe antages at overstige 10 mill. kr. årlig, hvorved den totale bruttomerudgift for kommunerne skønnes at blive af størrelsesordenen op til 50 mill. kr. årlig.

Med hensyn til de af Københavns kommune anslåede merudgifter til snerydning, glatføreforanstaltninger og renholdelse på offentlige vejes kørebaner på i alt 30 mill. kr. årlig er det af kommunen oplyst, at beregningen er baseret på en gennemsnitlig årlig kvadratmeterudgift på 2,50 kr. for snerydning, inklusive bortkørsel, og 2,50 kr. for renholdelse.

De gennemsnitlige udgifter i Københavns kommune til snerydning har over en 10-årig periode udgjort 6,7 mill. kr. årlig, omregnet til 1968-priser. Københavns kommune har 348 km offentlig vej. De resterende ca. 350 km veje er private.

Hvis man lægger den af Frederiksberg kommune anslåede årlige gennemsnitsudgift til snerydning og glatføreforanstaltning

ger på 23.000 kr. pr. km til grund, når man til en udgift for Københavns kommune på 8 mill. kr. årlig.

Frederiksberg kommune har anslået gennemsnitsudgiften til renholdelse af kørebaner til 11.700 kr. pr. km.

Lægges dette tal tilsvarende til grund, bliver udgiften til renholdelse for Københavns kommune ca. 4 mill. kr., eller en samlet årlig udgift til snerydning, glatføreforanstaltninger og renholdelse af et vejnet på 348 km ca. 12 mill. kr., eller en årlig merudgift i forhold til kommunens hidtidige gennemsnitsudgift på 5-6 mill. kr. (brutto).

Ministeriet har den 20. februar 1970 underhånden modtaget udkast til betænkning fra Københavns kommunes byplan- og trafikudvalg, bilagt skrivelse af 28. januar 1970 fra Københavns magistrat til byplanudvalget. Dette materiale samt magistratens skrivelse af 19. november 1969 giver ikke ministeriet anledning til yderligere kommentarer, og jeg er fortsat — jfr. min udtalelse i forbindelse med lovforslagets fremsættelse — af den opfattelse, at der ikke er grundlag for at foreslå nogen særbestemmelse for Københavns kommune.

Bilag 5.

DANSK SKOVFORENING

Sekretariatet.

Den 10. november 1969.

Vedrørende det under 27. november 1968 fremsatte lovforslag om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje rettede Dansk Skovforening den 25. januar 1969 en skriftlig henvendelse til det daværende folketingsudvalg, idet lovforslaget indeholdt visse bestemmelser — som nærmere påpeget i nævnte skrivelse fra Dansk Skovforening — der kunne føre til uforholdsmæssige økonomiske belastninger for ejerne af ejendomme, der grænser til en offentlig vej, eller for ejerne af private veje.

I det nu foreliggende lovforslag genfindes de pågældende bestemmelser praktisk taget uændrede — og for bestemmelsen i lovforslagets § 9, uanset den kendsgerning, at den nye naturfredningslov, der bl. a. indebærer åbning af de private skovveje for publikum, i mellemtiden er vedtaget og trådt i kraft.

Det var en klar forudsætning ved naturfredningslovens gennemførelse, at dens bestemmelse om åbning af de private skoves veje for publikum ikke måtte kunne resultere i, at der kunne pålægges skovejerne byrder i form af pligt til vintervedligeholdelse og renholdelse af vejene.

Bestemmelsen i § 9 i det nu foreliggende lovforslag om vintervedligeholdelse m. m. af veje strider mod denne forudsætning. Dette gælder uanset indførelsen af ordet „væsentlig“ i nævnte paragrafs 5. linie og de til lovforslaget knyttede bemærkninger fastslået af, at bestemmelsen ikke forudsættes bragt i anvendelse blot for at tilgodese almenhedens rekreative interesse i, at disse veje kan befærdes hele året rundt uanset føret.

Det kan forekomme, at den lovpligtige åbning af de private skovveje for publikum eksempelvis giver mulighed for en genvejs-

færdsel, som kan blive af en sådan betydning, at vejlovsforslagets bestemmelse i § 9 i givet fald kan blive bragt i anvendelse, således at kommunalbestyrelsen kan pålægge vedkommende skovejer vejvedligeholdelse m. m. af hensyn til denne færdsels afvikling. I så fald har naturfredningslovens bestemmelse om åbning af de private skoves veje udløst en snerydnings- og renholdelsespligt på vejene for vedkommende private skovejere, uanset forudsætningen om, at en sådan byrde ikke måtte kunne blive et resultat af naturfredningsloven.

Dansk Skovforening må derfor anmode om, at i det mindste ordet skovveje udgår af lovforslagets § 9. Det forekommer i øvrigt Dansk Skovforening, at bestemmelsen i § 9 ikke rigtig harmonerer med en grundlæggende tanke bag lovforslaget, hvorefter der ud fra effektivitets- og rationalitetshensyn sker indskrænkninger af grundejernes og tilsvarende udvidelser af det offentliges forpligtelser med hensyn til snerydning og renholdelse af færdselsårene.

Skovvejene har for skovejerne praktisk taget kun betydning som arbejdsveje med henblik på den erhvervmæssige benyttelse af skovarealet. Den overvejende erhvervmæssige kørsel sker med tunge lastbiler og traktorer, for hvilke der normalt ikke er noget videre behov for snerydning. Med hensyn til renholdelse, specielt pligten til fjernelse af ukrudt som hjemlet i lovforslagets kapitel 7, er det jo en kendt sag, at skovveje ofte langs midterlinien har en „grøn stribe“. Denne „grønne stribe“ er uden betydning for skovvejenes erhvervmæssige benyttelse, og det ville være åbenbart urimeligt, om man med hjemmel i lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af

veje kunne tilpligte en skovejer at fjerne ukrudtet i denne vejstribe.

En pålagt pligt til at snerydde og træffe foranstaltninger mod glat føre på skovveje af måske adskillige kilometers længde vil medføre overordentlige bekostninger for skovejeren. De trafikanter, for hvem snerydningen m. m. foretages, vil i praksis altid have mulighed for i den tid, vinterklimaet måtte forårsage færdselsmæssige hindringer, at nå deres mål ad offentlige veje, der friholdes for sne og sikres mod glathed af hensyn til den reelle færdsel.

For så vidt angår lovforslagets § 5, må Skovforeningen mene, at det ikke kan være rimeligt, at vejbestyrelsen i henhold til bestemmelsen i denne paragraf kan pålægge ejeren af en skov (eller et landbrugsareal), gennem hvilken eller langs hvilken der fører en offentlig vej med fortov eller en mindre befærdet vej, snerydningspligt m. v. på disse ifølge sagens natur ofte temmelig lange strækninger. Hverken fortov eller kørebane har nogen væsentlig interesse for det tilstødende areal. Hvis arealet er uden

adgang til vejarealet, må det formentlig følge af lovforslagets § 6, at reglen i § 5 ikke kan anvendes. Men selv om der er en enkelt arbejdsoverkørsel, der giver adgang til vejen, forekommer det helt uforholdsmæssigt, om ekstensivt benyttede arealer af denne art skulle kunne pålægge snerydningspligt m. v. over lange strækninger. Man skal meget henstille, at der i overensstemmelse med princippet i forslaget § 6, stk. 2, gøres undtagelse for så vidt angår skov- og landbrugsarealer, således at pligten kun kan pålægges ud for eventuelle på disse arealer beliggende beboelsejendomme el. lign., hvorfra der er adgang til fortovet eller vejen.

Dansk Skovforening vil gerne sluttelig anføre, at lignende problemer som nævnt ovenfor vedrørende lovforslagets § 9 i visse tilfælde vil foreligge inden for det af lovforslagets § 8 dækkede område. Skovforeningen skal derfor tillade sig at henstille, at der med hensyn til forslaget § 8 gøres tilsvarende begrænsninger og modifikationer som anført vedrørende lovforslagets § 9.

DANSK SKOVFORENING

p. b. v.

M. Schaffalitzky de Muckadell.

Til folketingets udvalg vedrørende lovforslag nr. 10
1969-70 om vintervedligeholdelse og renholdelse
af veje.

Bilag 6.

Spørgsmål 3:

Har ministeren bemærkninger at gøre til vedlagte skrivelse af 10. november 1969 fra Dansk Skovforening?

Svar:

Dansk Skovforening anmoder om, at „skovveje“ udgår af lovforslagets § 9.

Skovforeningen giver udtryk for, at det ved naturfredningslovens gennemførelse var en klar forudsætning, at denne lovs bestemmelse om åbning af de private skoves veje for publikum ikke måtte kunne resultere i, at der kunne pålægges skovejere byrder i form af pligt til vintervedligeholdelse og renholdelse af vejene. Skovforeningen finder, at forslaget § 9 strider mod denne forudsætning, uanset at bestemmelsen er ændret i forhold til det i forrige folketingsssamling fremsatte forslag, således at det nu er foreskrevet som en forudsætning for at bringe § 9 i anvendelse, at de omhandlede veje er af væsentlig betydning for den offentlige færdsel. Skovforeningen nævner således muligheden for, at „genvejsfærdsel“ kan blive tillagt så væsentlig betydning, at § 9 bringes i anvendelse af hensyn til sådan færdsel.

Det skal hertil bemærkes:

Naturfredningslovens § 55, stk. 2, (lov nr. 314 af 18. juni 1969) fastslår, at private skove på 5 ha eller derover, hvortil der fører offentlig vej eller sti, eller hvortil der i øvrigt er adgang på lovlig måde, er åbne for almenheden for færdsel og ophold efter reglerne i stk. 3-5.

Af disse bestemmelser fremgår bl. a., at færdsel kun må ske til fods og kun på eksisterende veje, samt at færdsel i månederne november-februar kun må finde sted fra solopgang til solnedgang.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget § 9, forudsættes bestemmelsen ikke bragt i anvendelse blot for at tilgodese

almenhedens rekreative interesse i, at skovveje m. v. kan befærdes hele året uanset føret, men kun i tilfælde, hvor der er knyttet en væsentlig færdselsmæssig interesse til benyttelsen af vejene, ligesom det fremhæves, at bestemmelsen forudsættes administreret lempeligt.

Jeg finder, at der ved forslaget formulering og de hertil knyttede bemærkninger er givet tilstrækkelige kauteler mod, at der som følge af naturfredningslovens bestemmelse pålægges de private skovejere tyngende vintervedligeholdelsesbyrder, og at der kun i ekstraordinære tilfælde vil kunne tænkes at foreligge en så væsentlig færdselsmæssig interesse, at den kan begrunde et krav fra en kommunalbestyrelse om rydning m. v. af en skovvej, der kun er åben for færdsel til fods.

Uanset dette forhold har Skovforeningen under en forhandling, som jeg har haft med foreningen den 3. december 1969, givet udtryk for ængstelse for, at bestemmelsen i naturfredningslovens § 55, stk. 2, vil kunne give anledning til, at der pålægges ejere af private skove urimelige snerydningspligter m. v., hvorfor foreningen har henstillet, at de private skove, der ved naturfredningslovens § 55, stk. 2, er åbnet for almenheden, udtrykkelig undtages fra bestemmelsen i forslaget § 9.

Da jeg finder det ubetænkeligt at imødekomme Skovforeningen på dette punkt, agter jeg efter aftale med foreningen at fremsætte sålydende ændringsforslag ved 2. behandling af forslaget:

Til § 9:

Som nyt stk. 3 indsættes:

„Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på de veje i private skove, der er åbne for almenheden for færdsel og ophold i medfør af § 55, stk. 2, i lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning.“

Skovforeningen finder det endvidere ikke rimeligt, at der i henhold til forslaget § 5 kan pålægges ejere af skove, der grænser til offentlig vej eller sti, snerydningspligt m. v. med hensyn til fortov og sti, særlig ikke hvor der ikke fra skoven er adgang til vejen. Skovforeningen finder derfor, at forpligtelser efter § 5 kun bør kunne pålægges skovejere ud for eventuelle på skovarealet beliggende beboelsejendomme el. lign., hvorfra der er adgang til fortov eller vej.

Det skal hertil bemærkes, at forslaget § 5 kun finder anvendelse i byer og bymæssige bebyggelser, og at ejere af skov- (og landbrugs)arealer, der grænser til offentlig vej og sti i disse områder, også efter den gældende retstilstand kan pålægges forpligtelser til snerydning m. v. Ved lovforslaget er grundejerforpligtelserne udtrykkelig begrænset til fortov og sti, en lempelse, der også kommer skovejerne til gode.

Den særlige undtagelsesregel i forslaget § 6, stk. 2, er begrænset til trafikale anlæg og finder ligesom § 5 kun anvendelse i byer og bymæssige bebyggelser. En udvidelse af denne bestemmelses anvendelsesområde til skovarealer og eventuelt også landbrugsarealer må skønnes at få omfattende konsekvenser i forhold til en række andre kategorier af grundejere og må forventes at møde betydelig modstand fra kommunal side.

Jeg finder derfor ikke grundlag for at imødekomme Skovforeningen på dette punkt.

Skovforeningen henstiller endelig, at også

forslagets § 8 om private fællesveje og stier på landet modificeres i overensstemmelse med det om § 9 anførte.

Det skal hertil bemærkes, at kommunalbestyrelsen allerede efter den nugældende lovgivning — lov af 14. april 1865 om istandsættelsen og vedligeholdelsen af private veje, til hvis afbenyttelse flere er udelukkende berettigede — kan afsige kendelse om bl. a. snerydningen, herunder fordele byrderne herved mellem de vejberettigede. Ved lovforslagets § 8 sker der den ændring i den hidtidige retstilstand, at beslutning om rydningsforholdene kan træffes af kommunalbestyrelsen på eget initiativ og ikke længere forudsætter en begæring fra én eller flere af de færdselsberettigede. Af bemærkningerne til § 8 fremgår det, at bestemmelsen forudsættes administreret lempeligt. Kravene med hensyn til snerydning m. v. på sådanne veje med trafik alene til de vejberettigede vil i almindelighed ikke være store, og kommunerne vil næppe i væsentligt omfang fravige den nugældende praksis, men formentlig i hovedsagen indskrænke sig til at træffe bestemmelse om disse forhold, hvor der er en væsentlig trafikale interesse, eller hvor der opstår uoverensstemmelser. Det må ligeledes kunne forudsættes, at de krav, der stilles med hensyn til rydning m. v. af disse veje, står i rimeligt forhold til den rydning, som kommunen træffer bestemmelse om for offentlige veje med tilsvarende — ringe — trafik.

Heller ikke på dette punkt finder jeg derfor grundlag for at imødekomme Skovforeningens ønske.

Bilag 7.**KØBENHAVNS MAGISTRAT**

4. afdeling, Rådhuset.

Den 26. februar 1970.

I anledning af, at ministeren for offentlige arbejder overfor det ærede udvalg i sit svar på spørgsmål 5 om snerydning og renholdelse af veje har erklæret, at han, hvis det forelagte lovforslag også får gyldighed for København, må anslå Københavns kommunes samlede årlige udgift til ca. 12 mill. kr. (mod hidtil gennemsnitlig 5-6 mill. kr.), skal magistraten herved erklære, at man er ganske uenig i ministerens tal, der er beregnet på et forkert grundlag.

Ministeren oplyser, at Århus har anslået sin årlige gennemsnitsudgift til snerydning til 7.500 kr. pr. km., Gentofte 10.000 kr. og Frederiksberg 23.000 kr., og ministeren overfører derefter uden videre Frederiksbergs tal på København og når derved til en årlig udgift for København på 8 mill. kr. til snerydning og 4 mill. kr. til renholdelse, i alt 12 mill. kr.

Dette er imidlertid en forkert beregning. Forholdet er jo, at f. eks. Gentofte (10.000 kr.) kun har nogle få større veje, hvorfra der af hensyn til færdslen må ryddes, bunkes og bortkøres et betydeligt kvantum sne, hvorimod den langt overvejende del af vejene er mindre befærdede og derfor ikke fordrer samme grad af rydning. Frederiks-

berg (23.000 kr.) har forholdsvis flere større færdselsårer end Gentofte med større udgifter til snerydning og derfor også mere end dobbelt så store gennemsnitsudgifter pr. km som Gentofte.

I København er der bl. a. forholdsvis endnu mange flere store og brede færdselsårer og større færdselstæthed med deraf følgende store krav til snerydningen, bunkningen og bortkørslen, hvilket bringer udgiften i København op på 16 mill. kr. til snerydning og 15 mill. kr. til renholdelse. Beregnet på samme måde som i de andre byer bliver gennemsnitsudgiften pr. km. 43.000 kr. Det må herved iagttages, at der er større rydningsudgifter på 1 km meget bred vej end på 1 km smal vej. Derfor bliver Københavns udgift pr. km omtrent dobbelt så stor som Frederiksbergs.

Magistraten må derfor på det bestemteste afvise den af ministeren foretagne beregning, der altså hviler på den forkerte forudsætning, at de mange store og brede færdselsårer i København ikke koster mere pr. km end de færre og smallere offentlige gader i andre kommuner.

— — —

A. Wassard Jørgensen

/ Sverre Borring.

Folketingsudvalget angående vintervedligeholdelse af veje.